

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT

HỘI NGHỊ KHOA HỌC

**GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH
VỚI PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG**

(DSSD 2024)

MỤC LỤC

1. TẦM QUAN TRỌNG CỦA GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRONG SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC HIỆN NAY Đại tá Phạm Quốc Đàm	1
2. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO HỌC SINH, SINH VIÊN TRONG TÌNH HÌNH MỚI PGS. TS Phan Trọng Hào	5
3. GIÁO DỤC LÒNG YÊU NƯỚC TRONG GIẢNG DẠY GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT HIỆN NAY Đại tá Phạm Quốc Đàm	14
4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG HỌC TẬP CÁC MÔN QUÂN SỰ CHUNG TRONG CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN Đại tá. PGS.TS Phạm Quang Tạo	22
5. CHIẾN TRANH NHÂN DÂN - NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA VĂN HÓA QUÂN SỰ VIỆT NAM TS. Trần Thị Phúc An	29
6. MỘT SỐ GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH HOẠT ĐỘNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CỦA GIẢNG VIÊN Ở CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN HIỆN NAY Thượng tá. ThS Nguyễn Tăng Liêm	38
7. DẤU HIỆU NHẬN BIẾT VÀ CÁCH XỬ LÝ MỘT SỐ HÀNH VI VI PHẠM KỶ LUẬT, TÂM LÝ BẤT THƯỜNG CỦA SINH VIÊN TRONG THỜI GIAN HỌC TẬP MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Trung tá. ThS Ngô Văn Dương	45
8. GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ SINH VIÊN TRONG NGÀY NGHỈ, GIỜ NGHỈ TẠI CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Thượng tá. ThS Vũ Quang Hay	53
9. VẬN DỤNG CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRONG GIẢNG DẠY, GÓP PHẦN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO Ở CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Thượng tá. ThS Trần Thanh Hanh	60
10. NÂNG CAO Ý THỨC QUỐC PHÒNG, AN NINH CỦA SINH VIÊN Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, ĐÁP ỨNG YÊU CẦU BẢO VỆ TỔ QUỐC TRONG TÌNH HÌNH MỚI Trung tá. ThS Kiều Văn Hạnh, Thiếu tá Lê Khắc Thủy	69
11. ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC CHO ĐỐI TƯỢNG BỒI DƯỠNG KIẾN THỨC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NGƯỜI HỌC Thượng úy Ngô Nguyên Khánh	78

12. NÂNG CAO VĂN HÓA ỨNG XỬ TRONG GIẢNG DẠY GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT HIỆN NAY Đại tá Phạm Quốc Đàm	87
13. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Trần Bắc Bộ	96
14. CHUẨN BỊ TÂM LÝ CHO HỌC SINH, SINH VIÊN TRONG CHIẾN TRANH BẢO VỆ TỔ QUỐC THÔNG QUA MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Đại úy Nghiêm Công Đĩnh	104
15. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY Trần Bắc Bộ	111
16. XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ KIỂM CHỨC TRONG QUẢN LÝ, GIẢNG DẠY TẠI CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Thượng tá Nguyễn Văn Phong	120
17. VAI TRÒ CỦA SINH VIÊN TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG ThS Nguyễn Hồng Trường	125
18. ĐỀ XUẤT MỘT SỐ BIỆN PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA GIẢNG VIÊN TRONG HOẠT ĐỘNG TỰ HỌC CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Lê Thị Định	131
19. NÂNG CAO NHẬN THỨC, TRÁCH NHIỆM CHO LỰC LƯỢNG TỰ VỆ TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT VỀ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG QUẦN CHÚNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY Phạm Công Tú	140
20. PHÒNG, CHỐNG "TỰ DIỄN BIẾN", "TỰ CHUYỂN HOÁ" CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY Thượng tá, ThS Hoàng Xuân Trường	147
21. MỘT SỐ BIỆN PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CHÍNH TRỊ VIÊN ĐỐI VỚI CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN ĐẢNG TRONG LỰC LƯỢNG TỰ VỆ TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN BẮC TỪ LIÊM HIỆN NAY Phạm Công Tú	154
22. GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI HIỆN NAY ThS.NCS Trần Văn Tùng	162

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

*Trần Bắc Bộ**

Tóm tắt: *Xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh đáp ứng mục tiêu, yêu cầu của chương trình môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh hiện nay có vị trí đặc biệt quan trọng. Bài viết tập trung khái quát các yêu cầu cần có của một giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh, đánh giá khái quát thực trạng, chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất, trên cơ sở đó đề xuất một số giải pháp góp phần xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên thực hiện tốt nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trong giai đoạn hiện nay.*

Từ khóa: chất lượng đội ngũ giảng viên, Giáo dục quốc phòng và an ninh.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục quốc phòng và an ninh là môn học chính khóa bắt buộc đối với sinh viên trong các cơ sở giáo dục đại học. Nhằm giáo dục cho sinh viên những kiến thức về quốc phòng và an ninh nhằm phát huy tinh thần yêu nước, truyền thống dựng nước và giữ nước, lòng tự hào dân tộc, giúp người học làm quen với môi trường quân sự, sẵn sàng tham gia lực lượng vũ trang bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Để thực hiện hiệu quả công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh thì một trong những giải pháp quan trọng hàng đầu là phải nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh.

Đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh công tác ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất là các sĩ quan quân đội biệt phái và viên chức được đào tạo văn bằng hai Giáo dục quốc phòng và an ninh thực hiện công tác quản lý, giảng dạy và nghiên cứu khoa học ở các bộ môn đường lối quân sự và kỹ thuật quân sự. Trong giai đoạn hiện nay, đội ngũ giảng viên là các sĩ quan quân đội biệt phái đã thực hiện tốt vai trò người thầy mặc áo lính tham gia vào quá trình quản lý, giáo dục rèn luyện sinh viên về chế độ, nề nếp, nếp sống quân đội, tính kỷ luật và ý thức trách nhiệm với cộng đồng xã hội, gia đình, bản thân và có những kỹ năng sống cơ bản cần thiết trong cuộc sống, sinh hoạt. Bên cạnh đó, tính kỷ luật, tác phong nghiêm túc, gương mẫu của người thầy vừa là hình ảnh trực quan, là tấm gương cho sinh viên học tập noi theo.

Tuy nhiên, việc xây dựng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh vẫn còn bộc lộ một số khó khăn, hạn chế như: Công tác đào tạo, bồi dưỡng nguồn giảng

* Khoa Giáo dục quốc phòng - Trường Đại học Mỏ - Địa chất.

viên Giáo dục quốc phòng và an ninh còn bị phụ thuộc vào điều kiện tự chủ môn học; các thủ tục, quy chế, quy định; cơ chế phối hợp giữa Đảng ủy, Hội đồng trường và Ban Giám hiệu; sự cố gắng, quyết tâm của từng cán bộ, giảng viên được cử đi đào tạo, bồi dưỡng. Về chất lượng của một số cán bộ, giảng viên chưa thực sự ngang tầm với mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục và đào tạo, nghiên cứu khoa học trong giai đoạn hiện nay.

Để khắc phục những bất cập nêu trên, bài viết tập trung làm rõ yêu cầu cơ bản về đội ngũ giảng viên, đánh giá thực trạng, từ đó đề xuất các giải pháp thiết thực góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mở - Địa chất trong giai đoạn hiện nay.

2. NỘI DUNG

2.1. Yêu cầu cơ bản về đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mở - Địa chất

Một là, tiêu chuẩn chức danh và tính mô phạm.

Người giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh đáp ứng đầy đủ các tiêu chuẩn theo quy định của giảng viên đại học, ngoài ra còn phải đảm bảo về trình độ chuẩn theo quy định của pháp luật.

Theo Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh năm 2013, quy định:

- Giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh bao gồm giáo viên, giảng viên chuyên trách, thỉnh giảng và cán bộ quân đội, công an biệt phái.

- Giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh phải có bằng cử nhân Giáo dục quốc phòng và an ninh trở lên; trường hợp có bằng tốt nghiệp đại học trở lên chuyên ngành khác thì phải có chứng chỉ bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm và chứng chỉ đào tạo giáo viên, giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh¹.

Ngoài các tiêu chí theo luật định, giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh cần có tính mô phạm, là tấm gương để cho sinh viên học tập và noi theo. Đó là: sống có lý tưởng, kỷ luật tốt, trung thực, luôn có tinh thần tích cực, ham học hỏi, cầu tiến bộ, mẫu mực trong hoạt động sư phạm, trách nhiệm cao trong mọi việc và say mê với nghề nghiệp, luôn quan tâm xây dựng mối đoàn kết gắn bó; mang mặc trang phục lịch sự, gọn gàng; thái độ nhã nhặn, giao tiếp lịch thiệp, gần gũi thân ái giúp đỡ mọi người.... Nhưng cũng kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện tiêu cực, chống suy thoái phẩm chất đạo đức, lối sống.

Hai là, trình độ, năng lực chuyên môn nghiệp vụ.

Trình độ, năng lực chuyên môn nghiệp vụ của người giảng viên không chỉ nằm ở văn bằng chứng chỉ theo quy định, mà có được là do người giảng viên chủ động, tích cực sáng tạo trong tự học, tự nghiên cứu và thực hành giảng dạy.

Trong đó kiến thức về chuyên môn, đó là: Nắm vững quan điểm chủ nghĩa Mác-

¹ Quốc hội (2013), *Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh*, Luật số: 30/2013/QH13, Điều 23, khoản 1&2.

Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng, Nhà nước về quốc phòng và an ninh, tư duy về nghệ thuật quân sự Việt Nam, tư duy lý luận chính trị, quân sự sắc bén; có kiến thức về công tác tổ chức chỉ huy, quản lý con người, thành thạo kỹ - chiến thuật; có bề dày thực tiễn, kinh nghiệm hoạt động quân sự, nhất là cấp phân đội. Ngoài ra, đội ngũ giảng viên cũng cần có sự hiểu biết những vấn đề cơ bản về kinh tế, văn hóa - xã hội, pháp luật, ngoại ngữ, tin học... và biết vận dụng vào quá trình dạy học; có năng lực tổ chức hoạt động thực tiễn, năng lực sư phạm để truyền đạt những kiến thức cần thiết cho sinh viên. Bên cạnh đó, người giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh phải tích cực, chủ động tham gia nghiên cứu khoa học để nâng cao năng lực bản thân, tích cực đổi mới nội dung, phương pháp quản lý và giảng dạy sinh viên.

Ba là, phương pháp, tác phong của người giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh.

Phương pháp, tác phong của người giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh vừa mang tính chất của một người chỉ huy quân sự, lại vừa mang tính chất của một nhà giáo. Điều này tạo thành nét riêng của nhà sư phạm quân sự, có ý nghĩa rất quan trọng góp phần quyết định đến chất lượng, hiệu quả giảng dạy môn học.

Phương pháp, tác phong của đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh được biểu hiện ở sự vững vàng và sự chuẩn mực của nhà giáo, mẫu mực về tác phong chính quy của người chỉ huy, luôn luôn có thái độ tích cực cầu thị và nghiêm túc trong hoạt động sư phạm. Kết hợp sự nghiêm khắc của tính quân sự với gần gũi, yêu thương người học cũng như sự chân tình, cởi mở, sẵn sàng giúp đỡ sinh viên trên mọi hoạt động, có tinh thần đoàn kết, chung sức, đồng lòng, đồng thời biết giải quyết đúng đắn, hài hòa mối quan hệ với sinh viên trong quá trình giảng dạy. Biết tạo ra sự hứng thú, say mê cho sinh viên trong quá trình học tập, rèn luyện để đáp ứng yêu cầu mục tiêu chung.

Vì vậy, có thể nói phương pháp, tác phong của người giảng viên là một trong những yêu cầu quan trọng tạo nên chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh hiện nay.

2.2. Thực trạng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mở - Địa chất

Trong thời gian qua, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường, các phòng ban chức năng đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên. Trên cơ sở chỉ đạo của cấp trên, cấp ủy, chi bộ khoa Giáo dục quốc phòng đã thường xuyên đánh giá đúng tình hình đội ngũ giảng viên trong khoa, kịp thời có chủ trương, biện pháp lãnh đạo nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên về mọi mặt như: cử cán bộ đi đào tạo, bồi dưỡng; rèn luyện phẩm chất, lối sống cho đội ngũ giảng viên. Theo đó, công tác xây dựng đội ngũ giảng viên của khoa có nhiều chuyển biến tích cực, chất lượng đội ngũ giảng viên

từng bước được nâng cao, đáp ứng ngày càng tốt hơn mục tiêu, yêu cầu giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học.

Bên cạnh đó, đội ngũ giảng viên luôn tu dưỡng rèn luyện khắc phục mọi khó khăn, gian khổ, tích cực chủ động phấn đấu vươn lên trong công tác, học tập, rèn luyện để nâng cao trình độ mọi mặt, thường xuyên cập nhật các thông tin, kiến thức mới để vận dụng vào giảng dạy và nghiên cứu khoa học nhằm thực hiện tốt chức trách nhiệm vụ của người giảng viên.

Bảng thống kê về đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay.

Độ tuổi cán bộ quản lý, giảng viên			Thâm niên giảng dạy, công tác		
30-40 tuổi	40-50 tuổi	>50 tuổi	0-10 năm	10-20 năm	20-30 năm
11,1%	66,7%	22,2%	22,2%	55,6%	22,2%

Trình độ chuyên môn		Trình độ lý luận			Thực tế/qua đơn vị	
Cao học	Đại học	Cao cấp	Trung cấp	Sơ cấp	Cấp tiểu đoàn	Cấp đại đội, trung đội
77,8%	22,2%	11,1%	33,3%	55,6%	33,3%	66,7%

Qua thực tế kiểm tra, đánh giá đội ngũ giảng viên trong năm học cho thấy, có nhiều giảng viên rất tích cực, tiêu biểu trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Năng lực giảng dạy của đội ngũ giảng viên ngày càng được nâng lên. Công tác nghiên cứu khoa học của đội ngũ giảng viên có nhiều chuyển biến tốt, đã gắn chặt công tác nghiên cứu khoa học với nâng cao chất lượng giảng dạy.

Đánh giá chung đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh, đều hoàn thành tốt nhiệm vụ trở lên, không có giảng viên nào vi phạm phải xử lý.

Những kết quả trên đã thực sự tạo ra một bước chuyển biến mới về chất lượng của đội ngũ giảng viên, đây cũng là những yếu tố cơ bản góp phần quan trọng vào việc hoàn thành tốt nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên của Nhà trường.

Tuy nhiên, công tác xây dựng và chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh vẫn còn bộc lộ một số hạn chế, có mặt chưa thực sự ngang tầm với nhiệm vụ giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học trong giai đoạn hiện nay.

Công tác quy hoạch đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh chưa chặt chẽ, chỉ chú ý đến nguồn kế cận trước mắt, chưa có tầm nhìn xa và đầu tư nhiều hơn để chuẩn bị cho nguồn dự bị lâu dài. Chất lượng quy hoạch và thực hiện quy hoạch

tổng thể hiệu quả chưa cao và còn máy móc, cứng nhắc, không có sự đột phá; nguồn bổ sung còn nhiều khó khăn vướng mắc. Vẫn còn lúng túng, chưa thật sự hài hòa, hợp lý về phân công và chính sách của giảng viên.

Về trình độ học vấn, chuyên môn nghiệp vụ, một số giảng viên chưa có trình độ sau đại học, chưa đi thực tế đơn vị quân đội, chưa được đi đào tạo, bồi dưỡng; trình độ ngoại ngữ, tin học còn thấp dẫn đến vận dụng vào thực hiện nhiệm vụ giảng dạy và nghiên cứu khoa học còn gặp nhiều khó khăn. Năng lực tư duy, năng lực thực tiễn, nhất là vận dụng kiến thức thực tiễn vào trong bài giảng còn hạn chế, cập nhật tình hình thông tin còn chậm. Một số có tư tưởng trung bình chủ nghĩa, nhất là những giảng viên đã hết trần quân hàm, tuổi cao, không nằm trong diện quy hoạch lâu dài nên thiếu tư tưởng phấn đấu vươn lên, không chịu tự học tập, bồi dưỡng nâng cao trình độ năng lực nên hiệu quả giảng dạy và nghiên cứu khoa học còn thấp. Một số giảng viên chưa tích cực đổi mới phương pháp dạy học tích cực, vẫn theo phương pháp truyền thống, truyền thụ một chiều, gây thụ động cho sinh viên trong học tập.

Công tác quản lý, rèn luyện đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh có thời điểm chưa thường xuyên, liên tục, chủ yếu tập trung vào quản lý giờ giấc, tác phong, mang mặc,...., chưa chủ động nắm bắt được tư tưởng, nguyện vọng, những vấn đề nảy sinh chi phối bản thân và gia đình giảng viên.

Từ thực trạng về xây dựng và chất lượng của đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh đã đặt ra những vấn đề cấp thiết hiện nay đối với Nhà trường, chi ủy, chi bộ Giáo dục quốc phòng và các phòng ban chức năng cần quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ sâu sát hơn nữa đến công tác xây dựng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh, đáp ứng mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục và đào tạo hiện nay.

2.3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay

Qua nghiên cứu về yêu cầu và đánh giá thực trạng chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mở - Địa chất, để góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh, bài viết đề xuất một số giải pháp cơ bản sau:

2.3.1. Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo và phối hợp trong xây dựng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh

Đảng ủy, Ban Giám hiệu, các phòng ban chức năng và cấp ủy, chỉ huy khoa Giáo dục quốc phòng là chủ thể quyết định đến chất lượng, hiệu quả xây dựng đội ngũ giảng viên.

Trước hết, cần quán triệt và triển khai kế hoạch thực hiện nghiêm túc các đề án vị trí việc làm, đề án tái cấu trúc khoa Giáo dục quốc phòng trong điều kiện mới. Đây là cơ sở pháp lý, căn cứ quan trọng để lãnh đạo, chỉ đạo các đơn vị chức năng có liên quan trong Nhà trường triển khai tổ chức thực hiện có hiệu quả. Trong đó, cần phát huy tốt vai trò, trách nhiệm của các đơn vị chức năng trong việc bám sát thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh, nắm chắc tình hình chung cũng như tâm tư nguyện vọng của đội ngũ cán bộ, giảng viên. Trên cơ sở đó nghiên cứu, đề xuất những giải pháp thiết thực, cụ thể, thống nhất quan điểm, phương hướng chỉ đạo, bảo đảm cho công tác xây dựng đội ngũ giảng viên luôn được sự lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ, hiệu quả.

Mặt khác, các cơ quan, thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ, thường xuyên nắm chắc tình hình kịp thời phát hiện những vấn đề bất cập, vướng mắc, hạn chế, nghiên cứu tìm ra nguyên nhân tác động ảnh hưởng..., tham mưu cho lãnh đạo Nhà trường những nội dung, biện pháp sát đúng để xây dựng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh có chất lượng tốt.

Nắm chắc tình hình mọi mặt của đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh, tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá chính xác những điểm mạnh và tồn tại hạn chế của từng giảng viên, từ đó đưa ra các biện pháp giáo dục quản lý, bồi dưỡng kịp thời, phù hợp.

2.3.2. Đào tạo, bồi dưỡng về tiêu chí, tiêu chuẩn (chuyên môn nghiệp vụ) đảm bảo về số lượng và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh

Để xây dựng đảm bảo về số lượng và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh trong giai đoạn hiện nay và sau này, cần phải quan tâm đến công tác đào tạo, bồi dưỡng. Công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên phải được tiến hành thành nền nếp, chế độ thường xuyên, bằng nhiều hình thức linh hoạt nhằm bảo đảm cho đội ngũ giảng viên có kiến thức sâu rộng, có bản lĩnh chính trị vững vàng, có ý chí quyết tâm cao, nhạy bén về chính trị, năng lực hoạt động thực tiễn và phương pháp tác phong công tác tốt, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trước mắt và lâu dài.

Trên cơ sở xuất phát từ thực tế nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh, phân tích về số lượng, chất lượng đội ngũ giảng viên và yêu cầu tiêu chuẩn của chức danh giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh, cần phải xác định rõ mục tiêu cần đào tạo, bồi dưỡng cho phù hợp với từng đối tượng. Căn cứ vào mục tiêu đó, cấp uỷ, chỉ huy khoa xây dựng kế hoạch đề nghị cấp có thẩm quyền cử cán bộ, giảng viên đi đào tạo, bồi dưỡng, đi thực tế đơn vị đến từng giảng viên trong một năm.

Cần vận dụng linh hoạt các hình thức đào tạo, bồi dưỡng tập trung và bán tập trung để đảm bảo lực lượng thực hiện nhiệm vụ thường xuyên tại đơn vị. Chương trình

đào tạo, bồi dưỡng về tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp, về chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh, bao gồm cả kiến thức cho giảng dạy và nghiên cứu khoa học như: đào tạo thạc sĩ, đào tạo văn bằng 2, đào tạo lý luận chính trị; bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm, bồi dưỡng tin học, ngoại ngữ, bồi dưỡng các chuyên đề, nghị quyết, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; đi thực tế quản lý, chỉ huy trong các đơn vị quân đội.... Trong đó, bồi dưỡng trình độ chuyên môn nghiệp vụ là nội dung rất quan trọng, trực tiếp nâng cao đến chất lượng quản lý, giảng dạy và nghiên cứu khoa học, tư duy nhận thức và thực tiễn cho đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh.

2.3.3. Kết hợp giữa tự học tập nghiên cứu nâng cao năng lực giảng dạy, nghiên cứu khoa học với tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống mẫu mực theo tiêu chuẩn của nhà giáo

Để nâng cao chất lượng toàn diện cho đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh, còn phải nâng cao trách nhiệm của mỗi giảng viên trong việc tự học tập nghiên cứu nâng cao năng lực giảng dạy, nghiên cứu khoa học với tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống. Đây là vấn đề đang đặt ra cấp bách trước mắt và có tính lâu dài nhằm nâng cao chất lượng Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trong trường.

Nội dung tự học tập nghiên cứu, rèn luyện của giảng viên phải toàn diện, cả về chính trị, quân sự, khoa học kỹ thuật, nghiệp vụ và những kiến thức về kinh tế, xã hội... Tu dưỡng rèn luyện về phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm, chỉ huy đơn vị, rèn luyện phương pháp tác phong công tác.

Mỗi giảng viên cần phải xây dựng chương trình, kế hoạch tự đào tạo, tự bồi dưỡng, rèn luyện thật sự khoa học. Kế hoạch tự đào tạo, tự bồi dưỡng, rèn luyện của mỗi giảng viên phải cụ thể, thiết thực bao gồm: mục tiêu cần đạt được, nội dung học tập bồi dưỡng, phương pháp học tập bồi dưỡng, tài liệu cần học tập bồi dưỡng và thời gian hoàn thành. Mục tiêu đề ra phải sát thực, có cơ sở khoa học, chỉ tiêu phấn đấu không quá cao nhưng cũng không được thấp, nội dung học tập, rèn luyện phải toàn diện trên tất cả các mặt nhưng phải có trọng tâm, trọng điểm tập trung vào những nội dung chủ yếu như tu dưỡng phẩm chất đạo đức, nâng cao năng lực quản lý, chỉ huy, năng lực giảng dạy, nghiên cứu khoa học và phương pháp tác phong của người giảng viên.

Mỗi giảng viên cần phải xây dựng cho bản thân đức tính cần cù, nhẫn nại, kiên trì, bền bỉ, không được tự ti, giấu dốt hoặc thỏa mãn dừng lại; biết kết hợp giữa học với hành, lí luận đi đôi với thực tiễn; phải tích cực, tự giác học hỏi, học ở Nhà trường, học ở sách vở, học ở đơn vị, học ở đồng chí, đồng đội và học hỏi tìm tòi thông qua sinh viên để mở rộng kiến thức và tiếp thu những kinh nghiệm từ thực tiễn. Biết lắng nghe ý kiến đóng góp của mọi người, biết tự nhìn nhận những khiếm khuyết của bản thân từ đó có kế hoạch học tập, rèn luyện, tu dưỡng thêm để không ngừng tự hoàn thiện mình.

Về tự học tập nghiên cứu nâng cao trình độ chuyên môn, mỗi giảng viên chủ động nghiên cứu cập nhật, bổ sung những thông tin mới để cụ thể hóa, minh chứng từng nội dung giảng dạy sinh động và thuyết phục; đồng thời tích cực đổi mới phương pháp dạy học. Xây dựng môi trường giáo dục thân thiện, tạo lòng say mê, thể hiện được chính kiến, khả năng hiểu biết của cả thầy và trò trong dạy - học. Bài giảng được biên soạn theo phương pháp giảng dạy tích cực, thực hiện phương châm “lấy người học làm trung tâm”, có ứng dụng công nghệ thông tin. Tích cực chủ động nghiên cứu làm chủ nội dung và phương pháp giảng dạy từng bài giảng, từng đối tượng; sử dụng thành thạo và hiệu quả các thiết bị, phương tiện dạy học, sử dụng ngôn từ chuẩn, rõ, kết hợp cử chỉ, điệu bộ... ngôn ngữ hình thể. Tích cực tham gia các hoạt động khoa học công nghệ như: thực hiện đề tài/nhiệm vụ nghiên cứu khoa học, viết bài báo, tham gia hội nghị/ hội thảo, học thuật seminar để hoàn thiện năng lực bản thân.

Về rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, mỗi giảng viên phải tích cực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; gương mẫu chấp hành đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật Nhà nước, các quy định của quân đội, Nhà trường, nêu cao tinh thần nêu gương của đảng viên, nó đi đôi với làm. Sẵn sàng nhận và hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao, không ngại khó khăn gian khổ; thái độ làm việc, trung thực, tích cực, nghiêm túc và cầu tiến; Bảo vệ, giữ gìn danh dự nhà giáo; nêu cao tính mô phạm và sự bao dung trong quan hệ, tiếp xúc với người học trên tinh thần giáo dục, nhân văn, cao thượng. Tôn trọng nhân cách của người học, công tâm, công bằng và bảo vệ lợi ích chính đáng của người học; Đoàn kết, thân ái, giản dị và luôn sẵn sàng giúp đỡ đồng chí, đồng nghiệp...

2.3.4. Tăng cường công tác quản lý đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh

Cấp uỷ, chỉ huy khoa xây dựng kế hoạch và thực hiện quản lý đội ngũ giảng viên thành nền nếp, chế độ của công tác quản lý cán bộ, đảm bảo chặt chẽ, khoa học. Theo đó, cán bộ khoa, bộ môn cần quản lý chặt chẽ toàn diện cả về số lượng và chất lượng đội ngũ giảng viên, đặc biệt coi trọng quản lý cả về lập trường, chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, trình độ nhận thức, năng lực công tác nhất là năng lực giảng dạy và nghiên cứu khoa học, năng lực quản lý, chỉ huy tại cơ sở; phương pháp tác phong công tác, các mối quan hệ trong nội bộ khoa, trong Nhà trường; cần tìm hiểu nắm vững hoàn cảnh gia đình, các mối quan hệ xã hội, tâm tư, tình cảm và nguyện vọng của giảng viên. Duy trì thực hiện nghiêm quy định về giờ giấc làm việc hành chính...

Thông qua quản lý đội ngũ giảng viên để nắm chắc điểm mạnh, điểm hạn chế của họ về kết quả thực hiện nhiệm vụ chính trị, chức trách của từng giảng viên; về tư cách, phẩm chất và năng lực, uy tín của giảng viên. Trên cơ sở đó có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng, giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ, giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh phù hợp.

Nêu cao vai trò trách nhiệm trong thực hiện việc tự quản lý của từng giảng viên. Đây là một biện pháp rất quan trọng nhằm phát huy tính tự giác của từng giảng viên, để từng giảng viên tự điều chỉnh nhận thức và hành vi của mình cho phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ và các chuẩn mực của xã hội, tự tu dưỡng, rèn luyện để hoàn thiện nhân cách đồng thời tự giác chấp hành nghiêm pháp luật của nhà nước, kỷ luật của quân đội, quy định của Nhà trường, khoa, bộ môn.

3. KẾT LUẬN

Trong thời gian qua, Trường Đại học Mở - Địa chất đã quan tâm xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh. Tuy nhiên, bên cạnh những ưu điểm vẫn còn bộc lộ một số hạn chế, bất cập cần được Nhà trường, các đơn vị chức năng nhận thức đúng và giải quyết khoa học, phù hợp với thực tiễn đặt ra.

Vì vậy, xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay, theo hướng ngày càng chuẩn hóa về tiêu chuẩn, tiêu chí đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ là yêu cầu thường xuyên, cấp thiết. Đặc biệt, trước diễn biến phức tạp của tình hình thế giới, khu vực, cũng như sự phát triển nhanh của thực tiễn trong nước cả mặt thuận lợi và khó khăn, đòi hỏi các đơn vị chức năng trong Nhà trường phải luôn chủ động quán triệt sâu sắc và cụ thể hóa các chủ trương, quan điểm, đường lối của Đảng về công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh, đồng thời cần có định hướng đúng đắn, phù hợp trong xây dựng và phát triển đội ngũ giảng viên, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chính phủ (2014), *Nghị định số 13/2014/NĐ-CP ngày 25/02/2014 của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh.*
2. Chính phủ (2014), *Quyết định số 607/QĐ-TTg ngày 24/4/2014 phê duyệt Đề án "Đào tạo giáo viên, giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh cho các trường trung học phổ thông, trung cấp chuyên nghiệp, trung cấp nghề, cao đẳng nghề và các cơ sở giáo dục đại học đến năm 2020".*
3. Quốc hội (2013), *Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh*, Luật số: 30/2013/QH13.

NHÀ XUẤT BẢN GIAO THÔNG VẬN TẢI

Địa chỉ: Số 8 phố Tăng Bạt Hổ, phường Phạm Đình Hổ, quận Hai Bà Trưng, TP. Hà Nội

ĐT: 024.39423346 - 024.39424620 * Fax: 024.38224784

Website: www.nxbgtvt.vn * Email: nxbgtvt@fpt.vn

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN, NỘI DUNG:

GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP:

Nguyễn Minh Nhật

BIÊN TẬP:

Dương Hồng Hạnh

THIẾT KẾ:

Phương Linh

ĐỐI TÁC LIÊN KẾT XUẤT BẢN:

Trường Đại học Mở - Địa chất

In 100 cuốn khổ 19 x 27cm tại Công ty TNHH Art decor Việt Nam.

Địa chỉ: số nhà 5A, ngách 158/168 phố Ngọc Hà, phường Ngọc Hà, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Số xác nhận đăng ký xuất bản: 1944-2024/CXBIPH/1-51/GTVT.

Mã số sách tiêu chuẩn quốc tế - ISBN: 978-604-76-2954-1

Quyết định xuất bản số: LK/QĐ-XBGT ngày 18 tháng 12 năm 2024.

In xong và nộp lưu chiểu năm 2024.